

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I
ODRŽIVOG RAZVOJA

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš
i održivo gospodarenje otpadom

KLASA: UP/I-351-03/23-09/222

URBROJ: 517-05-23-10

Zagreb, 19. listopada 2023.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, OIB 19370100881 na temelju članka 90. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) te članka 27. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) i odredbe članka 27. stavka 3. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), na zahtjev nositelja zahvata SIRIUS DRAGE d.o.o., Trg Petra Preradovića 6, Zagreb, OIB 10751339232, nakon provedenog postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, donosi

RJEŠENJE

I. Za namjeravani zahvat – sunčana elektrana Livađani, Grad Lipik, Požeško-slavonska županija – nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš, uz primjenu sljedećih mjera zaštite okoliša:

1. Sve elemente zahvata izmaknuti minimalno 5 m od svake strane gornjeg ruba korita vodotoka ili vanjskog ruba građevine toka.
2. Nadležnu šumarsku službu pravodobno obavijestiti o početku radova na izgradnji planiranog zahvata, te omogućiti nesmetano gospodarenje okolnim šumskim površinama.
3. Posječenudrvnu masu izvesti odmah nakon prosijecanja zaposjednute površine, te uspostaviti i provoditi šumski red, zaštitu od požara i zaštitu od šumskih štetnika.
4. Pri planiranju i organizaciji gradilišta voditi računa o protupožarnoj zaštiti, a posebno da se ne ugrozi funkcionalnost postojeće šumske infrastrukture.
5. Zadržati postojeću vegetaciju na površinama koje neće biti neposredno zahvaćene građevinskim radovima.
6. Sprječavati širenje biljnih invazivnih vrsta na području zahvata.
7. Zabranjuje se privremeno skladištenje građevinskog materijala kao i odlaganje viška materijala i otpada na šumskom zemljištu i šumama izvan obuhvata zahvata.
8. Uspostaviti suradnju s ovlaštenicima prava lova radi pravovremenog premještanja lovogospodarskih i lovnotehničkih objekata (čeke, hranilišta) na druge lokacije ili

- nadomještanja novim, te sigurnog odvijanja lovnogospodarskih aktivnosti i sprječavanja stradavanja divljači.
9. Uklanjanje vegetacije vršiti mehanički, bez korištenja herbicida i pesticida.
 10. Postavljanje sustava fotonaponskih modula izvesti na poljoprivrednim staništima, a izuzeti šumska staništa.
 11. Ogradu oko obuhvata zahvata izvesti na način da se kroz šumska staništa ne vrši prosjeka pri postavljanju.
 12. Po završetku radova sanirati površine građevinskog pojasa degradirane tijekom izgradnje zahvata.
- II. Za namjeravani zahvat - sunčana elektrana Livađani, Grad Lipik, Požeško-slavonska županija – nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.**
- III. Ovo rješenje prestaje važiti ako nositelj zahvata SIRIUS DRAGE d.o.o., Trg Petra Preradovića 6, Zagreb, u roku od u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole, odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu.**
- IV. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata SIRIUS DRAGE d.o.o., Trg Petra Preradovića 6, Zagreb, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu sa zakonom i drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano rješenje.**
- V. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.**

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata SIRIUS DRAGE d.o.o., Trg Petra Preradovića 6, sukladno odredbama članka 82. Zakona o zaštiti okoliša i članka 25. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (u dalnjem tekstu: Uredba), 6. lipnja 2023. godine, podnio je Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja (u dalnjem tekstu: Ministarstvo) zahtjev za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sunčane elektrane Livađani, Grad Lipik, Požeško-slavonska županija. Uz zahtjev je priložen Elaborat zaštite okoliša (dalje u tekstu: Elaborat) kojeg je u lipnju 2023. izradio ovlaštenik IRES EKOLOGIJA d.o.o. iz Zagreba, koji ima suglasnost Ministarstva za izradu dokumentacije za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/15-08/100, URBROJ: 517-03-1-2-21-12 od 25. siječnja 2021. godine). Voditelj izrade Elaborata je Mario Mesarić, mag.ing.agr.

Pravni temelj za vođenje postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš su odredbe članka 78. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša i odredbe članaka 24., 25., 26. i 27. Uredbe. Naime, za zahvate navedene u točki 2.4. *Sunčane elektrane kao samostojeći objekti* Priloga II. Uredbe, ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš provodi Ministarstvo. Osim navedenog, člankom 27. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode utvrđeno je da se za zahvate za koje je određena provedba ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš provodi prethodna

ocjena prihvatljivosti za područje ekološke mreže u okviru postupka ocjene o potrebi procjene. Postupak ocjene je proveden jer nositelj zahvata planira izgradnju sunčane elektrane.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sukladno članku 7. stavku 2. točki 1. i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), objavljena je 16. kolovoza 2023. godine na internetskoj stranici Ministarstva Informacija o zahtjevu za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sunčane elektrane Livađani, Grad Lipik, Požeško-slavonska županija (KLASA: UP/I-351-03/23-09/222; URBROJ: 517-05-23-2 od 14. kolovoza 2023. godine).

U dostavljenoj dokumentaciji (Elaboratu zaštite okoliša) navedeno je, u bitnom, sljedeće:

Lokacija zahvata je na području Grada Lipika u Požeško-slavonskoj županiji. Zahvatom je planirana izgradnja sunčane elektrane ukupne priključne snage do 90 MW. Ukupna površina koja se zauzima u infrastrukturne svrhe iznosi oko 146,51 ha, od čega tlocrtna površina panela iznosi 51,12 ha. Zahvat obuhvaća postavljanje montažnih konstrukcija i fotonaponskih modula, ugradnju izmjenjivača, izvedbu elektromagnetskog razvoda unutar sunčane elektrane, transformatorske stanice, sustav uzemljenja i zaštite od munje. Prometna komunikacija unutar lokacije zahvata osigurat će se internim prometnicama koje neće biti asfaltirane, a pristup lokaciji bit će omogućen izgradnjom pristupnih prometnica. Lokacija će biti ograda na zaštitnom ogradom visine do 3 m i odignuta od zemlje najmanje 15 cm kako bi se osigurao prolaz za male životinje. Postojeći kanali i prometnice unutar obuhvata zahvata neće biti ograđeni niti će se na njima postavljati paneli.

Ministarstvo je u postupku ocjene dostavilo zahtjev (KLASA: UP/I-351-03/23-09/222; URBROJ: 517-05-23-3 od 14. kolovoza 2023. godine) za mišljenjem Upravi za zaštitu prirode Ministarstva, Upravi šumarstva, lovstva i drvene industrije i Upravi za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište Ministarstva poljoprivrede, Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Požeško-slavonske županije i Gradu Lipiku.

Grad Lipik dostavio je Mišljenje (KLASA: 351-03/23-01/03; URBROJ: 2177-2-03-04/6-23-2 od 22. kolovoza 2023. godine) da zahvat neće imati značajan utjecaj na okoliš te da nije potrebno provesti procjenu utjecaja na okoliš. Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Požeško-slavonske županije dostavio je Mišljenje (KLASA: 351-02/23-01/7; URBROJ: 2177-07-02/1-23-2 od 23. kolovoza 2023. godine) da nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš. Uprava šumarstva, lovstva i drvene industrije Ministarstva poljoprivrede dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-03/23-01/228; URBROJ: 525-10/591-23-2 od 30. kolovoza 2023. godine) da je moguće očekivati značajan negativan utjecaj planiranog zahvata na šume i šumarstvo te divljač i lovstvo posebice u dijelu koji se odnosi na fragmentaciju staništa krupne divljači, vitalnost i zdravstveno stanje šuma i odvijanje šumskogospodarske aktivnosti. Uprava za zaštitu prirode dostavila je Mišljenje (KLASA: 352-07/23-02/291; URBROJ: 517-10-2-2-23-2 od 15. rujna 2023. godine) da za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš uz primjenu mjera zaštite okoliša te da je zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu. Uprava za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište Ministarstva poljoprivrede dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-03/23-01/225; URBROJ: 525-06/188-23-2 od 18. rujna 2023. godine) da predmetni zahvat uz propisane mjere zaštite okoliša neće imati negativan utjecaj na okoliš.

Na planirani zahvat obrađen Elaboratom zaštite okoliša, koji je objavljen uz Informaciju o zahtjevu za provedbom postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš na internetskim stranicama Ministarstva, nisu zaprimljene primjedbe javnosti niti zainteresirane javnosti.

Razlozi zbog kojih nije potrebno provesti ni postupak procjene utjecaja na okoliš niti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu su sljedeći:

Elaboratom zaštite okoliša sagledani su mogući utjecaji na poljoprivredu, stanovništvo i gospodarske značajke, staništa, tlo, vode, šumsko zemljište i lovstvo, kulturnu baštinu, krajobraz, zaštićena područja, ekološku mrežu, zrak, klimatske promjene, prekogranične utjecaje, kumulativne utjecaje, buku i nastanak otpada. Tijekom izgradnje doći će do emisija onečišćujućih tvari uzrokovanih radom mehanizacije i vozila na gradilištu. Međutim, s obzirom da se radi o kratkotrajnim i prostorno ograničenim utjecajima, uz dobru organizaciju gradilišta navedeni utjecaj se može smanjiti te se ocjenjuje zanemarivim. Tijekom rada sunčane elektrane ne nastaju emisije onečišćujućih tvari u zrak te neće biti negativnog utjecaja na kvalitetu zraka. S obzirom da tijekom korištenja i održavanja sunčane elektrane ne dolazi do emisija stakleničkih plinova, utjecaj zahvata na klimatske promjene je zanemariv. Izgradnjom planiranog zahvata smanjit će se emisije CO₂, stoga je procijenjeno kako planirani zahvat ima pozitivan utjecaj na ublažavanje klimatskih promjena. Radovi na izgradnji sunčane elektrane će utjecati na život lokalnog stanovništva u smislu povećane razine buke, vibracija, prašine i ispušnih plinova uslijed korištenja radnih strojeva, mehanizacije i kretanja vozila, kao i blagog povećanja prometa na lokalnim prometnicama. Međutim, radi se o kratkotrajnim i prostorno ograničenim utjecajima malog intenziteta te se utjecaj ne smatra značajnim. Također, rad sunčanih elektrana ne predstavlja značajan izvor buke te se tijekom korištenja ne očekuje utjecaj buke. Zbrinjavanje svih vrsta otpada tijekom građenja i korištenja zahvata osigurat će se sukladno propisima koji reguliraju gospodarenje pojedinim vrstama otpada čime će se utjecaj od otpada svesti na najmanju moguću mjeru. Tijekom pripreme i izgradnje planiranog zahvata, negativan utjecaj na pedološke značajke može se očitovati zauzimanjem površine od 146,51 ha, dok površina koju zauzimaju fotonaponski moduli približno iznosi 51,12 ha. S obzirom da će se temeljenje montažne konstrukcije izvesti na način koji što manje narušava zatečeno stanje terena, ukupna površina trajne prenamjene tla u infrastrukturne svrhe je relativno mala, stoga se ovaj utjecaj procjenjuje kao prihvatljiv. Prema ARKOD bazi podataka u obuhvatu zahvata se nalaze parcele poljoprivrednog zemljišta – oranice, zbog čega je utjecaj na poljoprivredno zemljište umjerenog karaktera. Međutim, uz stupove nosive konstrukcije zadržat će se sloj tla minimalne debljine 40 cm, čime će doći do minimalnog narušavanja strukture tla, te uz primjenu mjere I.5. izreke Rješenja kojom je propisano zadržavanje postojeće vegetacije na površinama koje neće biti neposredno zahvaćene građevinskim radovima, utjecaj na tlo i poljoprivredno zemljište će biti sveden na najmanju moguću mjeru. Planirani zahvat nalazi se na području vodnog tijela podzemne vode CSGI_28 Lekenik-Lužani čije je ukupno, kemijsko i količinsko stanje ocijenjeno kao dobro. Budući da se prilikom izvođenja radova neće zadirati u korito vodnih tijela, odnosno svi elementi planiranog zahvata će se izmaknuti minimalno 5 m od svake strane gornjeg ruba korita vodotoka ili vanjskog ruba građevine toka sukladno mjeri I.1. izreke Rješenja, procjenjuje se da neće doći do negativnih utjecaja na površinske vode u vidu narušavanja njihovog ekološkog ili kemijskog stanja. Vezano uz Mišljenje Uprave šumarstva, lovstva i drvene industrije Ministarstva poljoprivrede (KLASA: 351-03/23-01/228; URBROJ: 525-10/591-23-2 od 30. kolovoza 2023. godine) da je moguće očekivati značajan negativan utjecaj planiranog zahvata na šume i šumarstvo te divljač i lovstvo, rješenjem su propisane mjere zaštite okoliša čime će se smanjiti negativan utjecaj na divljač, lovstvo, šume i šumarstvo. Mogući negativni utjecaji na lovstvo, odnosno divljač izbjegći će se pridržavanjem mjeri I.8. izreke Rješenja koja podrazumijeva uspostavu suradnje s ovlaštenicima prava lova radi pravovremenog premještanja lovnogospodarskih i lovnotehničkih objekata (čeke, hranilišta) na druge lokacije ili nadomještanja novima, te sigurnog odvijanja lovnogospodarskih aktivnosti i sprječavanja stradavanja divljači. Mjerom I.2. izreke Rješenja potrebno je pravodobno obavijestiti nadležnu šumarsku službu o početku radova na izgradnji planiranog zahvata, te omogućiti nesmetano gospodarenje okolnim šumskim površinama. Također,

sukladno mjerama I.3., I.4. i I.7. izreke Rješenja propisano je da je potrebno posječenudrvnu masu izvesti odmah nakon prosijecanja zaposjednute površine, radi uspostave i provođenja šumskog reda, zaštite od požara i zaštite od šumskih štetnika, zatim da se pri planiranju i organizaciji gradilišta vodi računa o protupožarnoj zaštiti, a posebno da se ne ugrozi funkcionalnost postojeće šumske infrastrukture. Mjerom I.7. izreke Rješenja propisano je da šumsko zemljište i šume izvan obuhvata zahvata nije dozvoljeno koristiti za privremeno skladištenje građevinskog materijala kao ni za odlaganje viška materijala i otpada. S obzirom da unutar zone udaljenosti 250 m ili 500 m od planiranog zahvata nisu registrirana zaštićena i evidentirana kulturna dobra, utjecaj na kulturno-povijesnu baštinu je isključen. Do negativnog utjecaja na krajobraz doći će tijekom izgradnje zahvata uslijed prisutnosti građevinskih strojeva, mehanizacije, ali je navedeni utjecaj lokalnog i privremenog karaktera te se ne ocjenjuje kao značajan. Kako bi se smanjio kontrast i utjecaj na krajobraz, boje unutar sunčane elektrane bit će prilagođene bojama okolnog prostora, te će se za elemente zahvata (paneli, okviri, nosači, ograda, trafostanica itd.) koristiti boje poput sive, tamnoplave i zelene. Slijedom navedenog, utjecaj na krajobraz se smatra prihvatljivim. S obzirom na propisane mjere zaštite okoliša, na udaljenost postojećih i planiranih zahvata, te da tijekom rada sunčane elektrane ne dolazi do emisija onečišćujućih tvari u zrak i nastanka otpadnih voda, da ne dolazi do emisija buke, prašine ili vibracije, ocijenjeno je da zahvat neće imati kumulativan utjecaj s ostalim zahvatima. Područje zahvata ne nalazi se na području koje je zaštićeno temeljem Zakona o zaštiti prirode. Prema karti kopnenih nešumskih staništa RH 2016. na lokaciji zahvata nalazi se stanišni tip E. Šume, C.2.3.2. Mezofilne livade košanice srednje europe, D. I .2.1. Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva te mozaik stanišnih tipova E./D. I .2.1. Šume/Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva. Na dijelu lokacije zahvata nalaze se oranice i zapuštena poljoprivredna zemljišta pod šikarama, a što je i vidljivo uvidom u ortofoto snimke. Prema navedenom na lokaciji zahvata nalaze se stanišni tipovi 1.2.1. Mozaici kultiviranih površina u površini od oko 54,059 ha, E. Šume u površini od oko 87,649 ha, D.1.2.1. u površini od oko 3,613 ha, C.2.3.2. Mezofilne livade košanice Srednje Europe u površini od oko 1,178 ha, A.2.3. Stalni vodotoci u površini od oko 0,107 ha te A.2.4. Kanali u površini od oko 0,001 ha. Ukupna površina zahvata iznosit će oko 146,51 ha dok će tlocrtna površina fotonaponskih modula iznositi 51 , 12 ha. Također izgradnjom trafostanice zauzet će se oko 1,2 ha stanišnog tipa E. Šume. Prema karti staništa RH 2004. na lokaciji zahvata nalazi se stanišni tip E.3.2. Srednjoeuropske acidofilne šume hrasta kitnjaka, te obične breze. Iako se sunčana elektrana nalazi većim dijelom na poljoprivrednim površinama provedbom zahvata doći će do prenamjene šumskog zemljišta. Za izgradnju sunčane elektrane uklonit će se postojeća vegetacija te će doći do direktnog gubitka i promjene postojećeg staništa i vegetacije na površini za postavljanje fotonaponskih modula s internim komunikacijskim putevima. Utvrđeno je da je stanišni tip E. Šume predstavlja prorijeđene sastojine, dobrim dijelom u stadiju šikare. Na širem području zahvata zabilježene su tri visokorizične ugrožene vrste riječni rak (*Astacus astacus*), dugokrili pršnjak (*Miniopterus screibersii*) i bijela riđa (*Nymphalis vaubalbium*). Navedena šumska staništa pogodna su za dugokrilog pršnjaka i bijelu riđu međutim navedena staništa su većim dijelom degradirana. Vodotoci na lokaciji zahvata pogodni se za riječnog raka. Fotonapski moduli postavljat će se u pojasu 10 m od vodotoka (5 m sa svake strane) te se radovi neće izvoditi u vodotoku. Tehničkim rješenjem zahvata predviđena je odignuta ograda oko obuhvata zahvata za prolaz malih životinja. Vegetacija ispod fotonaponskih modula održavat će se ispašom ili mehaničkim putem bez korištenja herbicida. Zahvatom je planirana trajna promjena staništa i morfoloških značajki tla, te se očekuje trajni gubitak staništa. Međutim, s obzirom na to da se zahvat izvodi većim djelom na poljoprivrednim staništima ocijenjeno je da zahvat neće imati značajnijih negativnih utjecaja u odnosu na sastavnice prirode uz primjenu mjera zaštite okoliša propisanih ovim rješenjem. Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže

(„Narodne novine“, broj 80/19) lokacija zahvata se nalazi izvan područja ekološke mreže. Budući da se opseg mogućih djelovanja zahvata ne preklapa s područjima ekološke mreže s obzirom na to da se najbliža područja ekološke mreže nalaze na udaljenosti većoj od 6 km od lokacije zahvata, mogućnost značajnih negativnih utjecaja zahvata (samostalnih i kumulativnih) na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže može se isključiti te stoga nije potrebno provesti Glavnu ocjenu.

Sukladno svemu navedenom, uz poštivanje propisa iz područja zaštite okoliša i prirode, propisanih mjera zaštite okoliša, posebnih uvjeta drugih nadležnih tijela te s obzirom na obilježja zahvata, ocijenjeno je da zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na sastavnice okoliša i da neće doći do značajnog opterećenja okoliša.

Točka I. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno članku 81. stavku 1. Zakona o zaštiti okoliša, te članku 24. stavku 1. i članku 27. stavku 1. i 3. Uredbe ocijenilo, na temelju dostavljene dokumentacije i mišljenja nadležnih tijela, a prema kriterijima iz Priloga V. Uredbe, da planirani zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na okoliš uz primjenu mjera zaštite iz točke I. ovog rješenja, te stoga nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Točka II. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno odredbama članka 90. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša i članka 30. stavka 9. Zakona o zaštiti prirode u okviru postupka ocjene o potrebi procjene provelo prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu te isključilo mogućnost značajnijeg utjecaja na ekološku mrežu i stoga nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Točka III. ovoga rješenja, rok važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 3. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka IV. ovoga rješenja, mogućnost produljenja važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka V. ovog rješenja o obvezi objave rješenja na internetskim stranicama Ministarstva, utvrđena je na temelju članka 91. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnog судa u Osijeku, Trg Ante Starčevića 7/II, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom судu neposredno u pisanim obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

DOSTAVITI:

1. SIRIUS DRAGE d.o.o., Trg Petra Preradovića 6, Zagreb (**R s povratnicom!**)